

GDP ไตรมาสสาม ปี 2560 และแนวโน้มปี 2560 - 2561

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ไตรมาสสาม ปี 2560

GDP ขยายตัวสูงสุดในรอบ 18 ไตรมาส

4.3

รายจ่ายครัวเรือน

รายจ่ายรัฐบาล

การส่งออก

ลงทุนรวม

ภาคเกษตร

สาขาอุตสาหกรรม

สาขาก่อสร้าง

สาขาขนส่ง

สาขาการค้า

สาขาโรงแรม
และภัตตาคาร

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ไตรมาสที่สาม ปี 2560

GDP Growth (%)

	2559	2559					2560			
		Q1	Q2	Q3	9M	Q4	Q1	Q2	Q3	9M
GDP	3.2	3.1	3.6	3.2	3.3	3.0	3.3	3.8	4.3	3.8
GDP ปรับฤดูกาล	-	1.0	0.9	0.5	-	0.5	1.3	1.4	1.0	-

- ด้านการใช้จ่าย : การส่งออกสินค้าขยายตัวเร่งขึ้น การบริโภคภาคเอกชน การใช้จ่ายภาครัฐบาล และการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวต่อเนื่อง ในขณะที่การลงทุนภาครัฐลดลง
- ด้านการผลิต : การผลิตสาขาอุตสาหกรรม สาขาการค้าส่งค้าปลีก สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา และสาขาประมงขยายตัวเร่งขึ้น สาขาเกษตรกรรม สาขาขนส่งและคมนาคม และสาขาโรงแรมและภัตตาคารชะลอตัวลง ส่วนสาขาการก่อสร้างลดลง

เศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สาม ปี 2560

ด้านการผลิต: การผลิตสาขาอุตสาหกรรม สาขาการค้าส่งค้าปลีก สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา และสาขาประมงขยายตัวเร่งขึ้น
สาขาเกษตรกรรม สาขาขนส่งและคมนาคม และสาขาโรงแรมและภัตตาคารชะลอตัวลง ส่วนสาขาการก่อสร้างลดลง

Growth (%)	2559	2559					2560			
		Q1	Q2	Q3	9M	Q4	Q1	Q2	Q3	9M
ภาคเกษตร	0.6	-2.0	-0.4	0.9	-0.7	3.0	5.7	16.1	9.9	10.3
ภาคนอกเกษตร	3.5	3.7	3.9	3.2	3.6	3.2	3.1	2.8	3.8	3.2
GDP	3.2	3.1	3.6	3.2	3.3	3.0	3.3	3.8	4.3	3.8

ด้านการใช้จ่าย: การส่งออกสินค้าขยายตัวเร่งขึ้น การบริโภคภาคเอกชน การใช้จ่ายภาครัฐบาล และการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวต่อเนื่อง

Growth (%)	2559	2559					2560			
		Q1	Q2	Q3	9M	Q4	Q1	Q2	Q3	9M
การบริโภคภาคเอกชน	3.1	2.8	4.0	3.0	3.2	2.5	3.2	3.0	3.1	3.1
การอุปโภคภาครัฐบาล	1.7	9.1	2.4	-5.2	1.7	1.8	0.3	2.6	2.8	1.9
การลงทุน	2.8	5.0	3.5	1.0	3.2	1.8	1.7	0.4	1.2	1.1
- ภาคเอกชน	0.4	2.4	0.3	-0.8	0.7	-0.4	-1.1	3.2	2.9	1.6
- ภาครัฐ	9.9	12.9	12.8	5.8	10.3	8.6	9.7	-7.0	-2.6	-0.2
การส่งออกสินค้าและบริการ	2.1	4.8	1.0	1.4	2.4	1.1	2.7	6.0	7.4	5.3
การนำเข้าสินค้าและบริการ	-1.4	-5.2	-2.5	-1.1	-2.9	3.4	6.1	8.2	6.7	7.0
GDP	3.2	3.1	3.6	3.2	3.3	3.0	3.3	3.8	4.3	3.8

ส่งออกและอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ พื้นที่และขยายตัวชัดเจน

เศรษฐกิจโลกปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่องมาโดยเศรษฐกิจสหรัฐฯ และยุโรปโซน
ที่ขยายตัวดีกว่าที่คาด ตามอุปสงค์ในประเทศที่ปรับตัวดีขึ้น

การส่งออกยังคงขยายตัวดีต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้า
สอดคล้องกับภาคอุตสาหกรรมการผลิตในประเทศที่ปรับตัวดีขึ้น

Country	GDP growth (%YoY)				Export growth (%YoY)	
	2560	2560	สูงสุดในรอบ		2560	2560
	Q2	Q3	(ไตรมาส)		Q2	Q3
สหรัฐฯ	2.2		2.3	8 ไตรมาส ตั้งแต่ Q4/58	5.7	4.9
ยุโรปโซน	2.3		2.5	26 ไตรมาส ตั้งแต่ Q2/54	2.7	11.8
จีน	6.9		6.8	n.a.	8.5	6.5
ญี่ปุ่น	1.4		1.7	8 ไตรมาส ตั้งแต่ Q4/58	7.3	6.2
อินเดีย	5.7		-	n.a.	8.9	13.4
เกาหลีใต้	2.7		3.6	14 ไตรมาส ตั้งแต่ Q2/57	16.7	24.0
ไต้หวัน	2.1		3.1	10 ไตรมาส ตั้งแต่ Q2/58	10.2	17.5
ฮ่องกง	3.9		3.6	n.a.	7.0	7.2
สิงคโปร์	2.9		4.6	14 ไตรมาส ตั้งแต่ Q2/57	5.6	9.5
อินโดนีเซีย	5.0		5.1	5 ไตรมาส ตั้งแต่ Q3/59	7.9	24.1
มาเลเซีย	5.8		6.2	13 ไตรมาส ตั้งแต่ Q3/57	11.4	16.0
ฟิลิปปินส์	6.7		6.9	4 ไตรมาส ตั้งแต่ Q4/59	12.7	8.2
ไทย	3.8		4.3	18 ไตรมาส ตั้งแต่ Q2/56	7.9	12.5
เวียดนาม	6.3		7.5	15 ไตรมาส ตั้งแต่ Q1/57	22.2	22.6

ที่มา: CEIC, รวบรวมโดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ณ 20 พฤศจิกายน 2560

20 พฤศจิกายน 2560

www.nesdb.go.th

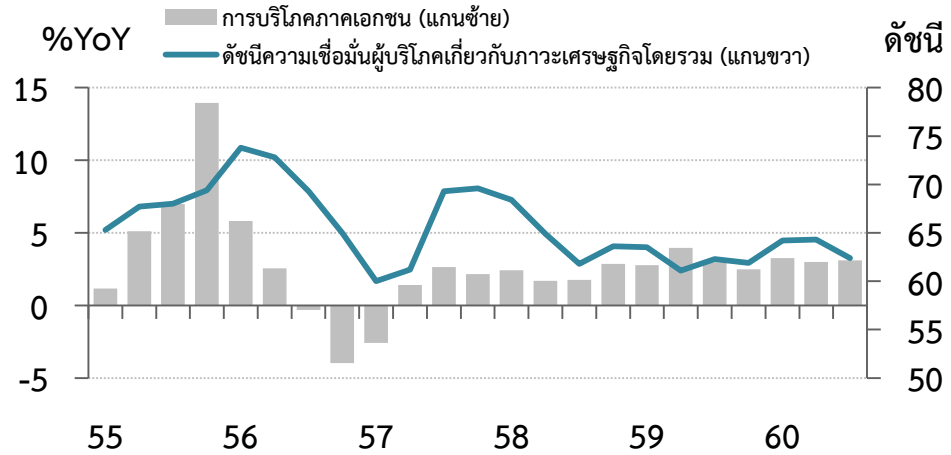
เครื่องชี้ทางเศรษฐกิจ

1

การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวดีต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้า สอดคล้องกับ
การปรับตัวดีขึ้นของรายได้รวมในระบบเศรษฐกิจ

	2559	Q1-59	Q2-59	Q3-59	Q4-59	Q1-60	Q2-60	Q3-60
การบริโภคภาคเอกชน (ร้อยละ)	3.1	2.8	4.0	3.0	2.5	3.2	3.0	3.1

การบริโภคภาคเอกชน

ที่มา: สศช. และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

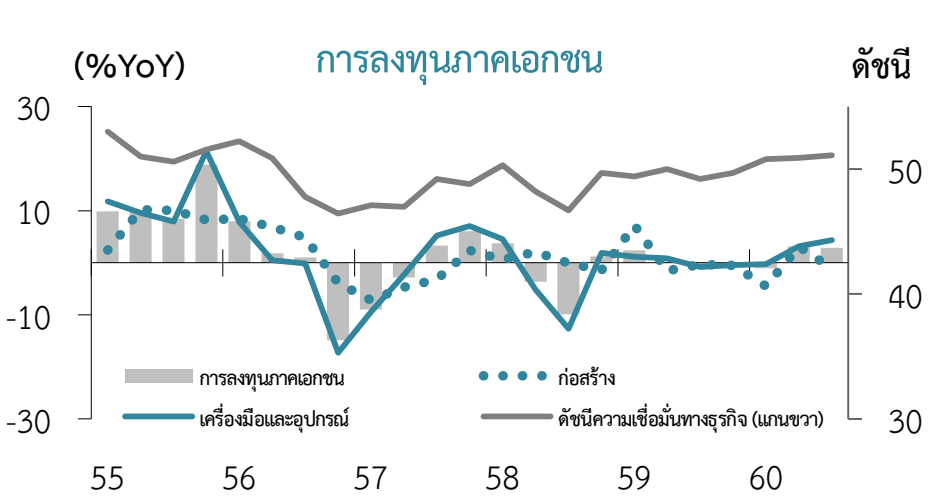
- สินค้าคงทนเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.0 สินค้ากึ่งคงทนเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5 และสินค้าไม่คงทนเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0
- ปริมาณการจำหน่ายรถยนต์นั่งขยายตัวต่อเนื่องร้อยละ 10.9
- ดัชนีภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดโรงแรมและภัตตาคาร (ราคาคงที่) และการนำเข้าสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม (ราคาคงที่) เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 และร้อยละ 5.1 ตามลำดับ
- ปริมาณการจำหน่ายน้ำมันดีเซล และปริมาณการจำหน่ายเปียร์ขยายตัวเร่งขึ้นร้อยละ 4.5 และ 15.2 ตามลำดับ
- ความเชื่อมั่นผู้บริโภคเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจโดยรวม อยู่ที่ระดับ 62.4 เทียบกับ 64.3 ใน Q2/60
- รวม 9M/60 การบริโภคภาคเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1

เครื่องชี้ทางเศรษฐกิจ

2

การลงทุนรวมขยายตัว การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวต่อเนื่องตามการขยายตัวของการลงทุน
ในหมวดเครื่องมือเครื่องจักร แต่การลงทุนภาครัฐปรับตัวลดลง

	2559	Q1-59	Q2-59	Q3-59	Q4-59	Q1-60	Q2-60	Q3-60
การลงทุนรวม (ร้อยละ)	2.8	5.0	3.5	1.0	1.8	1.7	0.4	1.2
การลงทุนภาครัฐ (ร้อยละ)	9.9	12.9	12.8	5.8	8.6	9.7	-7.0	-2.6
การลงทุนภาคเอกชน (ร้อยละ)	0.4	2.4	0.3	-0.8	-0.4	-1.1	3.2	2.9

- ➡ การลงทุนภาครัฐลดลงร้อยละ 2.6 โดยมีอัตราการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนร้อยละ 19.6 ต่ำกว่าร้อยละ 20.1 ใน Q4/FY59 เล็กน้อย ส่วนหนึ่งเนื่องจากฝนตกชุกและน้ำท่วม
- ➡ การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 2.9 ต่อเนื่องจากร้อยละ 3.2 ใน Q2/60 หมวดเครื่องมือเครื่องจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3 และหมวดก่อสร้างลดลงร้อยละ 1.1
- ➡ ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจอยู่ที่ระดับ 51.1 สูงกว่าระดับ 50.9 ใน Q2/60
- ➡ รวม 9M/60 การลงทุนรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 โดยการลงทุนภาครัฐลดลงร้อยละ 0.2 และการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 1.6

ที่มา: สศช. และธนาคารแห่งประเทศไทย

เครื่องชี้ทางเศรษฐกิจ

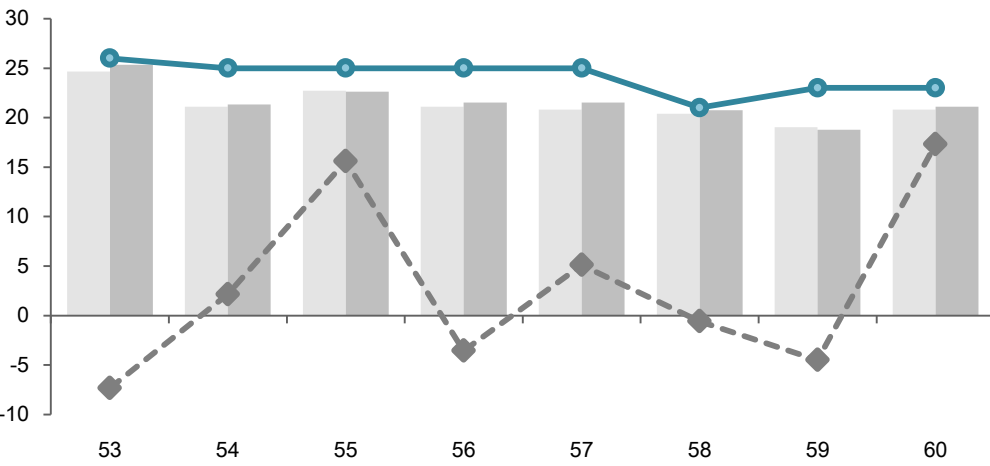
3

การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลเร่งตัวขึ้นอย่างช้าๆ

2559 Q1-59 Q2-59 Q3-59 Q4-59 Q1-60 Q2-60 Q3-60

ร้อยละ 1.7 9.1 2.4 -5.2 1.8 0.3 2.6 2.8

การเบิกจ่ายของงบประมาณประจำปีในไตรมาสที่สาม

- อัตราการเบิกจ่ายงบรายจ่ายประจำใน Q4/FY2560 อยู่ที่ร้อยละ 21.1 สูงกว่าอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 18.8 ใน Q4/FY2559
- การเบิกจ่ายรายจ่ายประจำจากงบรายจ่ายประจำปี เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.3
- ค่าตอบแทนแรงงาน (ค่าจ้าง เงินเดือน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 และ ค่าใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.3
- รวม 9M/60 การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9

อัตราการเบิกจ่ายรวม อัตราการเบิกจ่ายประจำ เป้าหมายรวม อัตราการขยายตัวของการเบิกจ่ายประจำ

ที่มา: GFMS

เครื่องชี้ทางเศรษฐกิจ

4

การส่งออกรวมขยายตัวเร่งขึ้น โดยการส่งออกสินค้าขยายตัวสูงสุดในรอบ 19 ไตรมาส

	2559	Q1-59	Q2-59	Q3-59	Q4-59	Q1-60	Q2-60	Q3-60
มูลค่าการส่งออกสินค้า ในรูป USD (ร้อยละ)	0.1	-1.6	-2.2	0.3	4.0	6.8	7.9	12.5
ปริมาณการส่งออกบริการ (ร้อยละ)	9.3	18.1	11.6	7.7	0.4	3.2	8.9	4.9

(%YoY)	2559					2560		
	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
ดัชนีปริมาณการส่งออกสินค้า (%YoY)	0.5	1.2	-0.8	-0.4	1.8	2.9	5.0	8.7
ดัชนีราคาสินค้าส่งออก (%YoY)	-0.4	-2.7	-1.4	0.6	2.1	3.7	2.8	3.5
มูลค่าการส่งออกสินค้า (ล้านดอลลาร์ สหรัฐ)	214,251	52,663	51,989	54,809	54,790	56,220	56,088	61,633
สินค้าส่งออกสำคัญ								
ยานยนต์ (ร้อยละ)	3.2	-1.5	8.1	4.9	1.9	2.6	2.3	2.6
- รถยนต์นั่ง	22.8	74.8	59.1	4.3	-9.5	-19.1	-9.8	-10.8
- ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ยานยนต์	5.2	-1.6	2.3	6.9	13.8	13.4	9.7	14.4
เครื่องจักรและอุปกรณ์ (ร้อยละ)	-0.3	-0.9	-9.3	2.5	6.8	4.2	11.5	13.2
ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม (ร้อยละ)	-30.9	-43.6	-43.7	-29.2	-4.8	43.0	36.7	29.7
ผลิตภัณฑ์ยาง (ร้อยละ)	8.1	0.9	0.5	23.4	9.5	51.5	32.4	37.1
ข้าว (ร้อยละ)	-4.4	12.1	-12.9	-12.4	-4.8	-7.2	19.3	43.9
ยาง (ร้อยละ)	-12.1	-22.1	-8.4	-27.3	15.0	78.3	37.9	22.9
น้ำตาล (ร้อยละ)	-8.6	39.1	-4.2	-33.2	-23.4	-19.3	32.0	26.0
มันสำปะหลัง (ร้อยละ)	-19.0	-16.4	-37.0	-11.3	-3.9	-18.5	-13.7	5.8
ทองคำที่ยังไม่ขึ้นรูป (ร้อยละ)	89.8	230.7	110.9	20.7	38.0	-37.5	-45.4	52.7

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

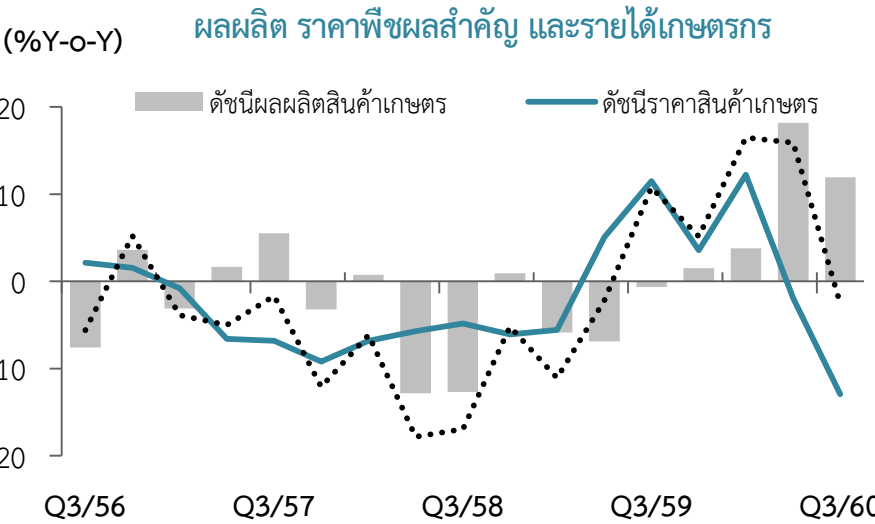
- มูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปเงิน USD เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.5 เร่งขึ้นจากร้อยละ 7.9 ใน Q2/60 ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.7 และราคาส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5
- การส่งออกกระจายตัวมากขึ้นทั้งจำนวนสินค้า และตลาดส่งออก ตลาด US EU (15) ญี่ปุ่น จีน อาเซียน (9) และตะวันออกกลาง (15) เพิ่มขึ้น แต่ตลาดออสเตรเลียลดลงเล็กน้อย
- มูลค่าสินค้าส่งออกที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ยานยนต์ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ยาง ข้าว ยาง มันสำปะหลัง และน้ำตาล เป็นต้น
- มูลค่าสินค้าส่งออกที่ลดลง ได้แก่ รถยนต์นั่ง รถกระบะและรถบรรทุก และเครื่องปรับอากาศ เป็นต้น
- รวม 9M/60 มูลค่าการส่งออก 173,942 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.1

เครื่องชี้ทางเศรษฐกิจ

5

ภาคเกษตรขยายตัวในเกณฑ์สูงต่อเนื่องตามการขยายตัวของผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญทุกหมวด ในขณะที่ราคาสินค้าเกษตรปรับตัวลงจากฐานที่สูงในช่วงภัยแล้ง และส่งผลให้รายได้เกษตรกรโดยรวมปรับตัวลดลงเล็กน้อย

	2559	Q1-59	Q2-59	Q3-59	Q4-59	Q1-60	Q2-60	Q3-60
การผลิตภาคเกษตร	0.6	-2.0	-0.4	0.9	3.0	5.7	16.1	9.9
รายได้เกษตรกร	1.1	-11.1	-2.2	10.8	5.1	16.5	15.9	-2.6

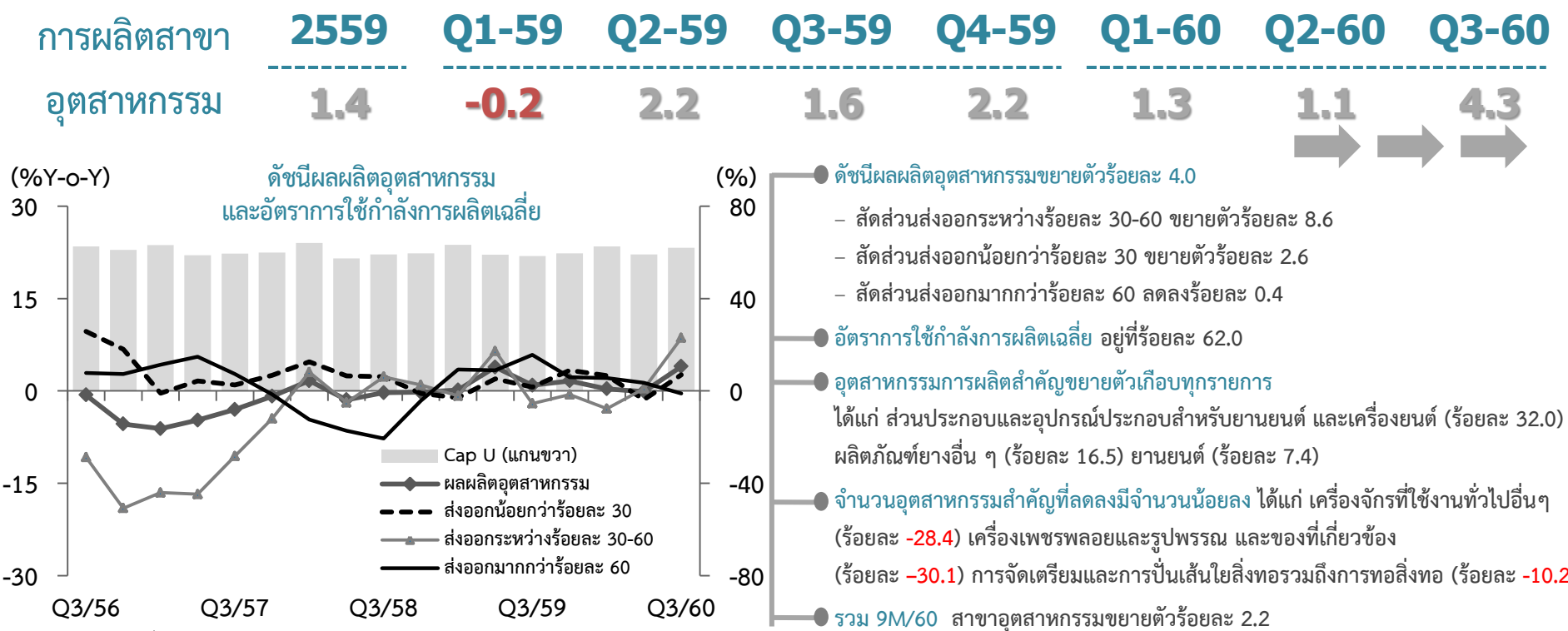
- ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.9
ผลผลิตที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวเปลือก (ร้อยละ 77.6) มันสำปะหลัง (ร้อยละ 60.7) ข้าวโพด (ร้อยละ 16.8) ยางพารา (ร้อยละ 5.1) ไม้ผล (ร้อยละ 8.0) ปศุสัตว์ (ร้อยละ 5.1) และกุ้งขาวแวนนาไม (ร้อยละ 12.2)
ผลผลิตที่ลดลง ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน (ร้อยละ -3.7)
- ดัชนีราคาสินค้าเกษตรลดลงร้อยละ 12.9
ราคาเพิ่มขึ้น ได้แก่ อ้อย (ร้อยละ 40.4) และยางแผ่นดิบชั้น 3 (ร้อยละ 3.0)
ราคาลดลง ได้แก่ ข้าวเปลือก (ร้อยละ -11.1) มันสำปะหลัง (ร้อยละ -3.0) ข้าวโพด (ร้อยละ -22.0) ไม้ผล (ร้อยละ -42.1) ปาล์มน้ำมัน (ร้อยละ -41.5) ปศุสัตว์ (ร้อยละ -6.8) และกุ้งขาวแวนนาไม (ร้อยละ -3.8)
- ดัชนีรายได้เกษตรกรโดยรวมลดลงเล็กน้อยร้อยละ 2.6 จากปัจจัยด้านราคาเป็นสำคัญ
- รวม 9M/60 ภาคเกษตรกรรมขยายตัวร้อยละ 10.3

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
20 พฤศจิกายน 2560

เครื่องชี้ทางเศรษฐกิจ

6

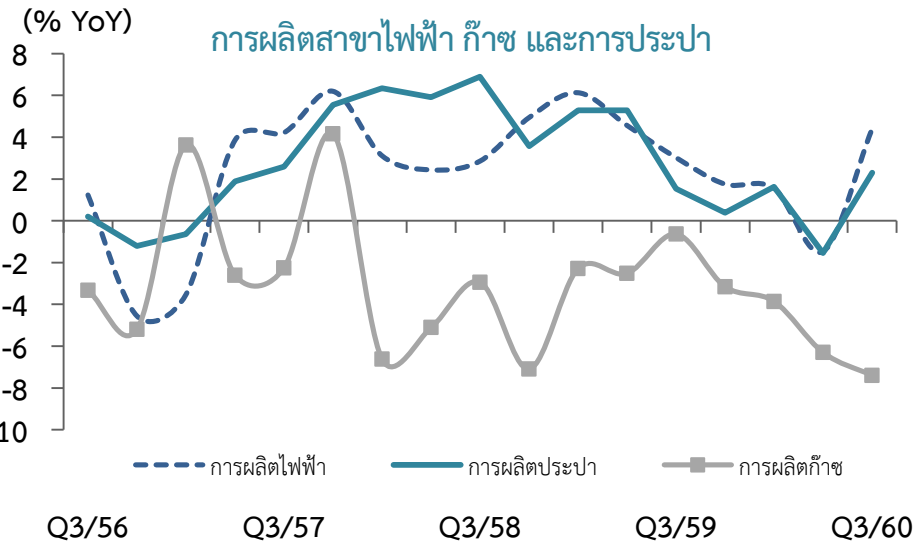
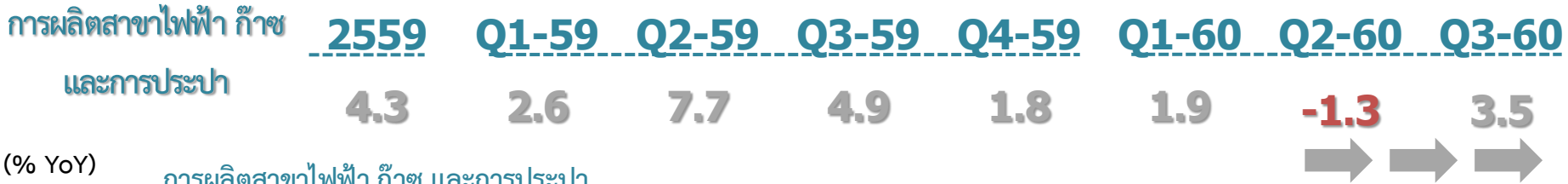
สาขาอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 4.3 สูงสุดในรอบ 18 ไตรมาสสอดคล้องกับการขยายตัวในเกณฑ์สูงของการส่งออกและการปรับตัวดีขึ้นของอุปสงค์ในประเทศ

เครื่องชี้ทางเศรษฐกิจ

7

สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา ขยายตัวสอดคล้องกับการปรับตัวดีขึ้นของภาคการผลิต และการใช้จ่ายครัวเรือน

- สาขาการผลิตไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5
- การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 จากความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นในทุกภาคส่วน ประกอบด้วย ที่อยู่อาศัย (ร้อยละ 4.0) กิจกรรมขนาดเล็ก (ร้อยละ 4.0) กิจกรรมขนาดกลาง (ร้อยละ 3.0) และกิจกรรมขนาดใหญ่ (ร้อยละ 4.1)
- การผลิตและจำหน่ายน้ำประปา เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0
- กิจกรรมการผลิตโรงแยกก๊าซธรรมชาติ ลดลงร้อยละ 7.4 ตามการชะลอตัวของก๊าซธรรมชาติ
- รวม 9M/60 สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และการประปาเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3

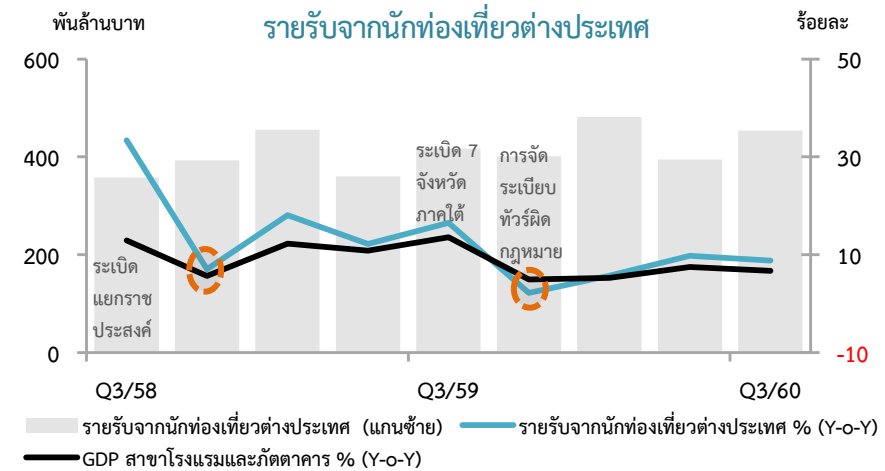
ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน และการประปาส่วนภูมิภาค

เครื่องชี้ทางเศรษฐกิจ

8

สาขาโรงแรมและภัตตาคาร ขยายตัวต่อเนื่องตามการขยายตัวของรายรับจากการท่องเที่ยว

	2559	Q1-59	Q2-59	Q3-59	Q4-59	Q1-60	Q2-60	Q3-60
การผลิตสาขาโรงแรมและภัตตาคาร	10.3	12.3	10.8	13.5	4.9	5.3	7.5	6.7
รายรับจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (พันล้านบาท)	1,633.5	455.9	359.8	416.9	401.0	481.7	395.0	453.4
รายรับจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (ร้อยละ)	12.1	18.1	12.2	16.5	2.2	5.7	9.8	8.8

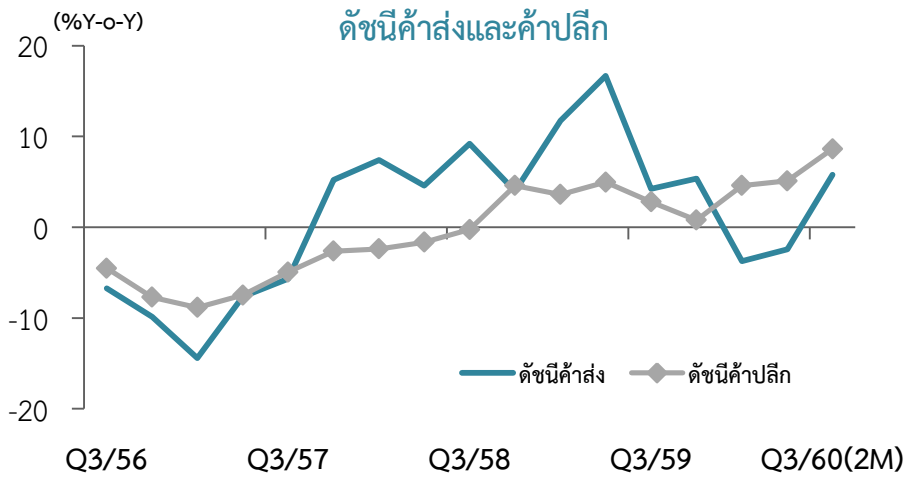
- สาขาโรงแรมและภัตตาคาร เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.7
- รายรับรวมจากการท่องเที่ยว 693.4 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.5
 - นักท่องเที่ยวต่างประเทศ 453.4 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 โดยเฉพาะจากจีน (12.9%) เกาหลีใต้ (20.5%) อินเดีย (22.7%) และสหรัฐอเมริกา (13.8%)
 - จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ 8.78 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.4
 - รายรับจากนักท่องเที่ยวชาวไทย 240.0 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.0
- อัตราการเข้าพักเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 63.71 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 61.90 ใน Q3/59
- รวม 9M/60 สาขาโรงแรมและภัตตาคารเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.5

เครื่องชี้ทางเศรษฐกิจ

9

สาขาการค้าส่งค้าปลีก ขยายตัวเร่งขึ้นตามการใช้จ่ายภาคครัวเรือนและจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

การผลิตสาขา	2559	Q1-59	Q2-59	Q3-59	Q4-59	Q1-60	Q2-60	Q3-60
การค้าส่งค้าปลีก	5.0	4.6	4.7	5.2	5.6	5.9	6.0	6.4

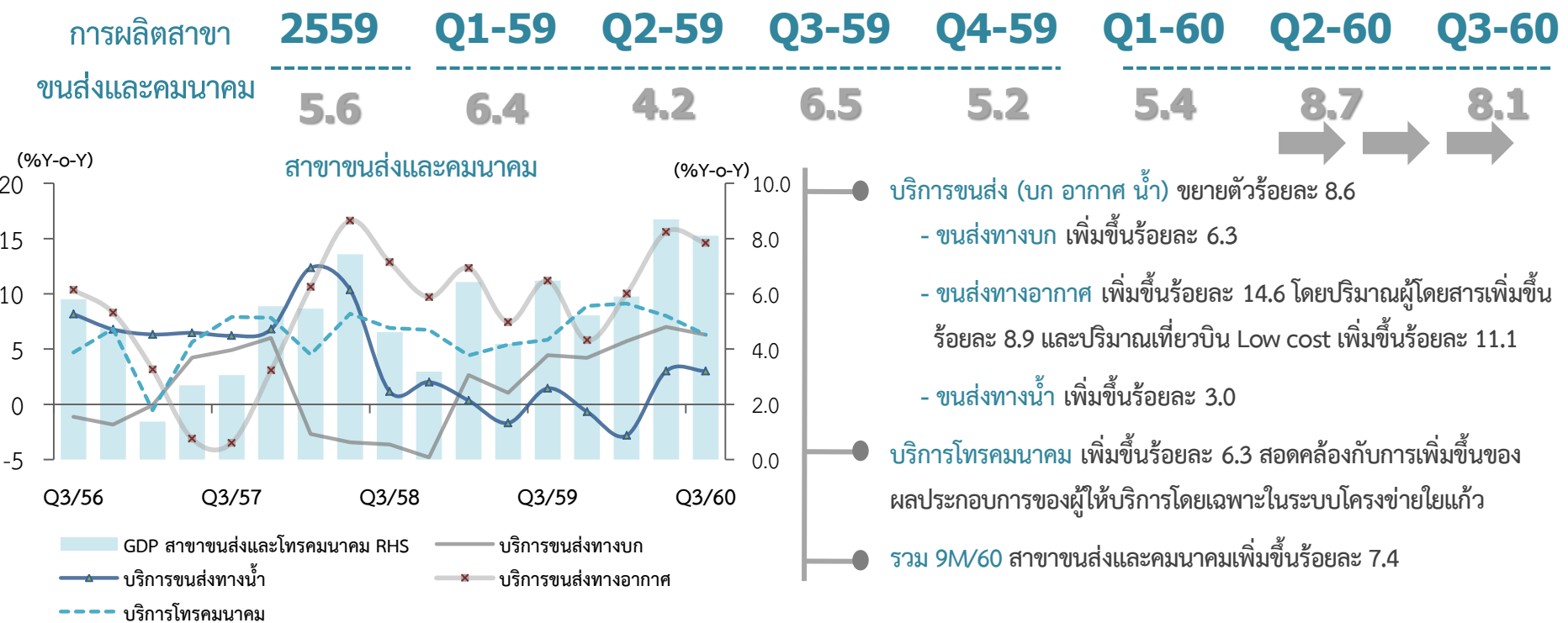
หมายเหตุ :ไตรมาส 3 ปี 2560 เป็นข้อมูลเดือน ก.ค. - ส.ค. 60
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

- สาขาการค้าส่งค้าปลีก ขยายตัวร้อยละ 6.4 เป็นการขยายตัวทั้งการค้าส่งและค้าปลีก
- ดัชนีค้าปลีก เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.6 ตามการเพิ่มขึ้นของยอดขายปลีกในทุกหมวดสินค้า ได้แก่ หมวดรถยนต์ ซ่อมแซมรถยนต์ และน้ำมันเชื้อเพลิง (ร้อยละ 6.8) หมวดสินค้าไม่คงทน (ร้อยละ 3.8) หมวดสินค้าคงทน (ร้อยละ 4.0) หมวดห้างสรรพสินค้าและร้านค้าทั่วไป (ร้อยละ 3.8) และหมวดอื่นๆ (ร้อยละ 22.3)
- ดัชนีค้าส่ง เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.8
 - หมวดยอดขายที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ หมวดสินค้าไม่คงทน (ร้อยละ 13.2) หมวดสินค้าคงทน (ร้อยละ 4.0) และหมวดสินค้าชั้นกลาง (ร้อยละ 9.9)
 - หมวดยอดขายที่ลดลง ได้แก่ หมวดอื่นๆ (ร้อยละ -2.2)
- รวม 9M/60 สาขาการค้าส่งค้าปลีกขยายตัวร้อยละ 6.1

เครื่องชี้ทางเศรษฐกิจ

10

สาขาขนส่งและคมนาคม ขยายตัวในเกณฑ์สูงต่อเนื่อง สอดคล้องกับการปรับตัวดีขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม และการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งส่งผลให้บริการขนส่งขยายตัวต่อเนื่อง

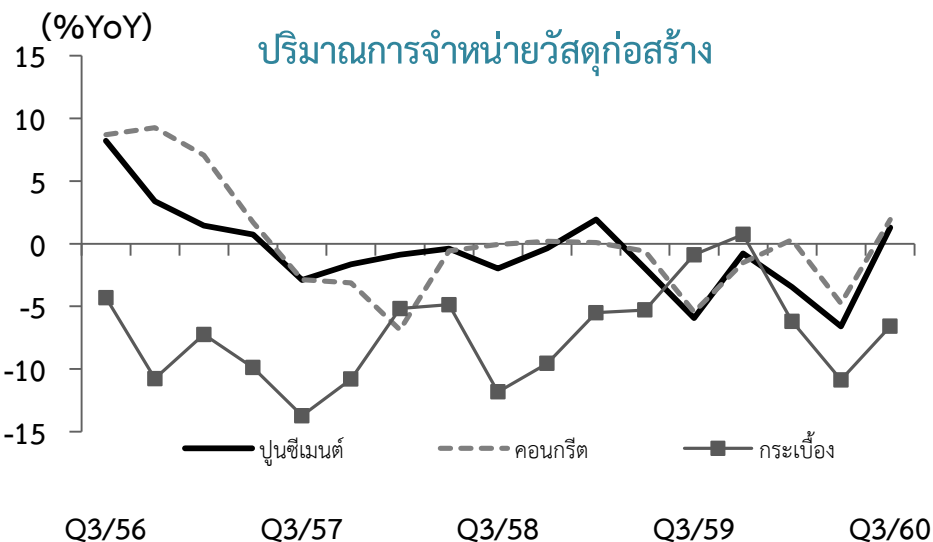
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
20 พฤศจิกายน 2560

เครื่องชี้ทางเศรษฐกิจ

11

การก่อสร้าง ลดลงตามการลดลงของการก่อสร้างภาครัฐและภาคเอกชน

	2559	Q1-59	Q2-59	Q3-59	Q4-59	Q1-60	Q2-60	Q3-60
การผลิตสาขา								
การก่อสร้าง	8.3	11.9	9.9	5.2	6.1	2.8	-6.2	-1.7

- สาขาการก่อสร้าง ลดลงร้อยละ 1.7
- การก่อสร้างภาครัฐ ลดลงร้อยละ 2.2
 - การก่อสร้างรัฐบาล ลดลงร้อยละ 1.9
 - การก่อสร้างรัฐวิสาหกิจ ลดลงร้อยละ 2.5
- การก่อสร้างภาคเอกชน ลดลงร้อยละ 1.1
- ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0 ตามการเพิ่มขึ้นของดัชนีหมวดไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ และหมวดวัสดุก่อสร้างอื่น ๆ โดยเฉพาะเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็กเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.9
- รวม 9M/60 สาขาการก่อสร้างลดลงร้อยละ 1.9

สมมติฐานการประมาณการเศรษฐกิจปี 2560 - 2561

	ข้อมูลจริง		ประมาณการ ณ 20 พ.ย. 2560	
	2558	2559	2560	2561
การขยายตัวของเศรษฐกิจโลก (%)	3.4	3.2	3.6	3.6
สหรัฐอเมริกา	2.9	1.5	2.2	2.3
ยูโรโซน	2.0	1.8	2.3	2.0
ญี่ปุ่น	1.1	1.0	1.5	1.2
จีน	6.9	6.7	6.8	6.6
ปริมาณการค้าโลก (%)	2.8	2.6	4.2	4.0
อัตราแลกเปลี่ยน (บาท/ดอลลาร์ สรอ.)	34.29	35.29	34.00	34.0 – 35.0
ราคาน้ำมันดิบดูไบ (ดอลลาร์ สรอ./บาร์เรล)	50.9	41.4	52.5	50.0 – 60.0
ราคาส่งออก ดอลลาร์ สรอ. (%)	-4.1	-0.4	3.0	0.5 – 1.5
ราคานำเข้า ดอลลาร์ สรอ. (%)	-10.8	-2.7	5.0	1.0 – 2.0
รายรับจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ (ล้านล้านบาท)	1.54	1.76	1.98	2.21

ที่มา: สศช.

- เศรษฐกิจโลกและปริมาณการค้าโลก ในปี 2561 มีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 3.6 และร้อยละ 4.0 ต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า โดยเป็นผลจากการขยายตัวเร่งขึ้นของเศรษฐกิจสหรัฐฯ และประเทศกำลังพัฒนาที่สำคัญ ๆ โดยเฉพาะรัสเซีย อินเดีย บราซิล และกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง ในขณะที่ ยุโรป ญี่ปุ่น และจีนยังขยายตัวดีแม้ว่าจะชะลอตัวลงอย่างช้าๆ
- เงินบาทเทียบกับ USD ในปี 2561 คาดว่าจะยังอยู่ในช่วง 34.0 - 35.0 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. เทียบกับเฉลี่ย 34.0 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในปี 2560 ตามแนวโน้มการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยและการลดขนาดงบดุลของธนาคารกลางสหรัฐฯ และแนวโน้มการส่งสัญญาณการปรับทิศทางของนโยบายการเงินประเทศสำคัญอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีความชัดเจนมากขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2561
- ราคาน้ำมันดิบดูไบ เฉลี่ยในปี 2561 คาดว่าจะอยู่ในช่วง 50.0 – 60.0 ดอลลาร์ สรอ.ต่อบาร์เรล สูงกว่าราคาเฉลี่ย 52.5 ดอลลาร์ สรอ.ต่อบาร์เรล ในปี 2560
- ราคาส่งออก-นำเข้าสินค้า ในปี 2561 คาดว่าจะชะลอลงจากปี 2560 สอดคล้องกับราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ช้าลงในปี 2560
- รายรับจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ ในปี 2561 อยู่ที่ 2.21 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 1.98 ล้านล้านบาทในปี 2560 ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะประเทศเศรษฐกิจหลักและประเทศสำคัญ ๆ ในเอเชีย รวมทั้งการดำเนินการมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง และการปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องของเงื่อนไขและเสถียรภาพทางการเมืองในประเทศ
- อัตราการเบิกจ่ายงบประมาณภาครัฐ งบรายจ่ายประจำปี 2561 เท่ากับร้อยละ 92.0 (งบประจำร้อยละ 97.0 งบลงทุนร้อยละ 75.0) งบรัฐวิสาหกิจร้อยละ 80.0 งบเหลือปีร้อยละ 75.0)

แนวโน้มเศรษฐกิจ ปี 2560 - 2561

	ข้อมูลจริง		ประมาณการ		
	2558	2559	ปี 2560		ปี 2561
			ณ 21 ส.ค. 60	ณ 20 พ.ย. 60	ณ 20 พ.ย. 60
การขยายตัวของ GDP (%)	2.9	3.2	3.5 – 4.0	3.9	3.6 – 4.6
การบริโภคภาคเอกชน	2.2	3.1	3.2	3.2	3.1
การอุปโภคภาครัฐบาล	3.0	1.7	3.2	2.0	2.7
การลงทุนภาคเอกชน	-2.2	0.4	2.2	2.2	3.7
การลงทุนภาครัฐ	29.3	9.9	8.0	1.8	11.8
มูลค่าการส่งออก (รูปเงิน USD,%)	-5.6	0.1	5.7	8.6	5.0
เงินเฟ้อ (%)	-0.9	0.2	0.4 – 0.9	0.7	0.9 – 1.9
ดุลบัญชีเดินสะพัด (%GDP)	8.1	11.9	9.7	10.4	8.1

ที่มา: สศช.

ปัจจัยสนับสนุนในปี 2561

เศรษฐกิจโลกและการส่งออกขยายตัวดีต่อเนื่อง
ส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมเร่งตัวขึ้นและสนับสนุนเศรษฐกิจมากขึ้น

- ▶ ในช่วง H1/60 การส่งออกฟื้นตัวชัดเจนแต่ภาคอุตสาหกรรม (28% ของ GDP) ฟื้นตัวอย่างล่าช้า เนื่องจากผู้ส่งออกส่วนหนึ่งระบายสินค้าคงคลัง ทำให้สินค้าคงคลังลดลงและเริ่มกระตุ้นการผลิต
- ▶ ในช่วง H2/60 การส่งออกขยายตัวดีต่อเนื่องและกระจายตัวมากขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก การผลิตภาคอุตสาหกรรมเริ่มฟื้นตัวและสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจได้มากขึ้น
- ▶ ใน 2561 เศรษฐกิจโลกและการส่งออกขยายตัวดีต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ภาคอุตสาหกรรมเร่งตัวมากขึ้นตามลำดับ และสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

การเร่งตัวขึ้นของการลงทุนภาครัฐตามความคืบหน้าของโครงการ
ลงทุนสำคัญและกรอบงบประมาณรายจ่ายลงทุนที่เพิ่มขึ้น

- ▶ การลงทุนภาครัฐ Q3/CY60 ลดลงและในปี 2560 ต่ำกว่าการคาดการณ์
 - การเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ (บริหารจัดการน้ำและขนส่งทางถนนระยะเร่งด่วน ตำบลละ 5 ล้าน การลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาล) เริ่มสิ้นสุดลง
 - การเบิกจ่ายงบลงทุนของงบประมาณรายจ่ายประจำปีขยายตัวต่ำ อัตราเบิกจ่ายต่ำกว่า Q4FY59 ส่วนหนึ่งเนื่องจากปัญหาอุทกภัย และกรอบงบลงทุนที่ใกล้เคียงกับปีก่อนหน้า
 - แนวโน้มความล่าช้าในการเบิกจ่ายในช่วง Q1FY61
 - SOE เร่งเบิกจ่ายในช่วงก่อนหน้า โครงการขนาดใหญ่บางส่วนเพิ่งเริ่มต้นและรายจ่ายบางส่วนไม่เป็นรายจ่ายลงทุนใน SNA
- ▶ การลงทุนภาครัฐมีแนวโน้มเร่งตัวขึ้น
 - กรอบงบลงทุนงบประมาณรายจ่ายประจำปีและรัฐวิสาหกิจเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.8 และร้อยละ 45.7
 - ความคืบหน้าของโครงการลงทุนขนาดใหญ่ภายใต้ Action Plan ปี 2559 และปี 2560
 - ฐานการขยายตัวที่เข้าสู่ภาวะปกติมากขึ้นหลังการเบิกจ่ายภายใต้โครงการเงินกู้และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจจะระยะสั้นต่างๆ สิ้นสุดลง

ปัจจัยสนับสนุนในปี 2561

การฟื้นตัวที่ชัดเจนมากขึ้น
ของการลงทุนภาคเอกชน

- ▶ การปรับตัวเพิ่มขึ้นของอัตราการใช้จ่ายการลงทุนภาคเอกชนในภาคอุตสาหกรรม ท่ามกลางการขยายตัวดีของเศรษฐกิจโลกและการส่งออกอย่างต่อเนื่อง จะกระตุ้นให้ภาคการผลิตลงทุนเพื่อขยายกำลังการผลิตมากขึ้น
- ▶ ความคืบหน้าของโครงการลงทุนภาครัฐซึ่งจะช่วยสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชนโดยตรงผ่านโครงการร่วมทุน (PPP)
- ▶ การปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้นของความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจภายใต้บรรยากาศและเงื่อนไขทางการเมืองในประเทศที่ดีขึ้น

แนวโน้มการขยายตัวในเกณฑ์ดี
อย่างต่อเนื่องของสาขาเศรษฐกิจสำคัญๆ

- ▶ ภาคการท่องเที่ยว ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกทั้งประเทศเศรษฐกิจหลักและประเทศสำคัญๆ ในเอเชีย และมาตรการส่งเสริมของภาครัฐ
- ▶ ภาคการส่งออก ขยายตัว ตามการฟื้นตัวของอุปสงค์ในตลาดโลก และเศรษฐกิจโลก
- ▶ สาขาการขนส่งและคมนาคม ตามการขยายตัวของกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว กิจกรรมการผลิตในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การนำเข้าและการส่งออก และความสำเร็จในการแก้ไขปัญหา ICAO
- ▶ การใช้จ่ายภาครัฐเรือนฐานรายได้ที่มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น และกระจายตัวมากขึ้น รวมทั้งมาตรการสำคัญๆ ของรัฐ ที่ให้ความสำคัญกับเกษตรกรและผู้มีรายได้น้อย

การปรับตัวดีขึ้นของการจ้างงานและ
ฐานรายได้ของประชาชนในระบบเศรษฐกิจ

- ▶ การผลิตและการจ้างงานในภาคเกษตรมีแนวโน้มขยายตัวในเกณฑ์ดีตามปริมาณน้ำในเขื่อนสำคัญๆ ที่อยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา
- ▶ การฟื้นตัวของการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่จะมีอุตสาหกรรมบางรายการปรับตัวเข้าสู่ช่วงการลงทุนเพื่อขยายกำลังการผลิตและดูดซับแรงงานในระบบเศรษฐกิจได้มากขึ้น
- ▶ แนวโน้มการขยายตัวในเกณฑ์ดีอย่างต่อเนื่องของภาคบริการที่สำคัญๆ
- ▶ มาตรการดูแลรายได้เกษตรกร และมีผู้มีรายได้น้อยยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง

ข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยงในปี 2561

การลดลงของแรงขับเคลื่อนจากภาคเกษตร

- ▶ การขยายตัวของภาคเกษตรกลับเข้าสู่ระดับปกติมากขึ้น หลังการขยายตัวสูงเนื่องจากฐานต่ำในช่วงภัยแล้งปี 2558 - 2559 ซึ่งจะทำให้แรงขับเคลื่อนจากภาคเกษตรลดลง
 - ดัชนีผลผลิตภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น 186.1 ใน Q4/2559 ใกล้เคียงกับระดับ 181.7 ใน Q4/2557
 - GDP ภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น 1.73 แสนล้านบาท ใน Q1/2560 ใกล้เคียงกับระดับ 1.79 แสนล้านบาท ใน Q1/2557
- ▶ การขยายตัวของเศรษฐกิจปี 2561 ต้องพึ่งพิงภาคนอกเกษตรมากขึ้น

ความเสี่ยงจากความผันผวนในระบบเศรษฐกิจและการเงินโลก

- ▶ ความคืบหน้าของแผนปฏิรูปภาษีและกฎหมายงบประมาณสหรัฐฯ ยังมีความเสี่ยงที่จะล่าช้า
- ▶ ทิศทางการดำเนินนโยบายการค้าของสหรัฐฯ และผลการเจรจา NAFTA
- ▶ ผลการเจรจา BREXIT ระหว่างสหราชอาณาจักรกับสหภาพยุโรปซึ่งยังมีความยืดเยื้อ
- ▶ เงื่อนไขทางการเมืองในสหภาพยุโรปโดยเฉพาะในสเปนและผลการเลือกตั้งในอิตาลี
- ▶ ความขัดแย้งทางการเมืองบนคาบสมุทรเกาหลีและในตะวันออกกลาง

ราคาสินค้า อัตราเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ยโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ

- ▶ ปี 2561 เศรษฐกิจโลกขยายตัวต่อเนื่องร้อยละ 3.6 ซึ่งจะส่งผลให้ราคาสินค้าในตลาดโลกเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ และอัตราเงินเฟ้อในประเทศสำคัญๆ เพิ่มขึ้น
- ▶ คาดว่าสหรัฐฯ จะขึ้นดอกเบี้ยต่อเนื่อง ประเทศอื่นๆ ส่งสัญญาณปรับนโยบายการเงินเข้าสู่ภาวะปกติมากขึ้น ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยในตลาดโลกเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ
- ▶ อัตราดอกเบี้ยและราคาสินค้ายังเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย แต่อาจกระทบบางกลุ่มที่มีความอ่อนไหวต่อดอกเบี้ยและราคาสินค้า

แนวทางการบริหารจัดการเศรษฐกิจในปี 2560 - 2561

เศรษฐกิจไทยปรับตัวดีขึ้นอย่างชัดเจน จากการขยายตัวต่ำร้อยละ 0.9 ในปี 2557 เป็นร้อยละ 3.8 ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2560 และคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.9 ในปี 2560 และร้อยละ 4.1 ในปี 2561

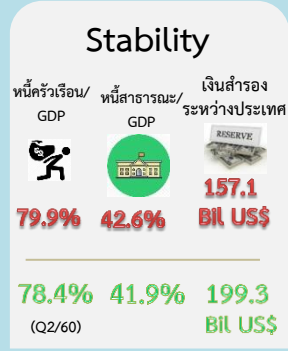
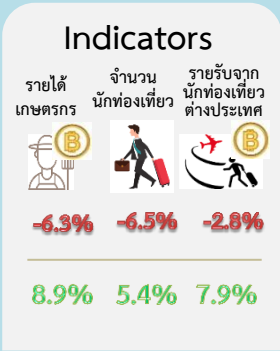
GDP (%)

เศรษฐกิจไทยขยายตัวเร่งขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 0.9% ในปี 2557 เป็น 3.8% ในช่วง 9 เดือนของปี 2560

25570.9%
9M/2560.....3.8%

การขยายตัวของเศรษฐกิจ

- การรักษาความสงบเรียบร้อยในประเทศ
- การสร้างเชื่อมั่นต่อประเทศไทยในสายตาต่างประเทศ
- การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ
- การขับเคลื่อนการลงทุนที่สำคัญของภาครัฐ
- การประกาศมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติม
- การฟื้นฟูภาคเกษตรจากภัยแล้ง / ที่ดินทำกิน
- การแก้ไขปัญหา ICAO
- การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ และปัญหา IUU
- EEC / SEZ / Cluster / Digital Economy

การดูแลเกษตรกร ผู้มีรายได้น้อย SMEs และ เศรษฐกิจฐานราก

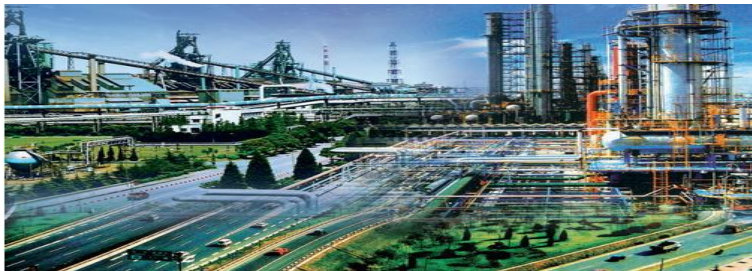
- ### มาตรการทางการเงินการคลังไม่ต่ำกว่า 52 มาตรการ
- โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร
 - โครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยาง
 - การค้าประกันสินเชื่อ เช่น PGS 5-6, Start-up & Innovation
 - โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs
 - มาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กทั่วประเทศ
 - โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ
 - มาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยในชุมชนเมืองตามแนวทางประชารัฐ

การพัฒนาเศรษฐกิจในระยะยาว

- การขับเคลื่อนเศรษฐกิจระยะสั้น
- การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน
- การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภาครัฐ เช่น
- ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ.
- พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560
- การเพิ่มประสิทธิภาพภาคธุรกิจ เช่น
- ร่างพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.
- พระราชบัญญัติการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. 2560
- สปท. / สปช. / คกก. ยุทธศาสตร์ชาติ

แนวทางการบริหารจัดการเศรษฐกิจในปี 2560 - 2561

1

การสนับสนุนการขยายตัวของ
การผลิตนอกภาคเกษตร

2

การขับเคลื่อนการลงทุนภาครัฐ
ให้สามารถขยายตัวตามเป้าหมายได้อย่างต่อเนื่อง

3

การดูแลเกษตรกรและผู้มีรายได้น้อย และการสร้าง
ความเข้มแข็งให้ SMEs และเศรษฐกิจฐานราก

4

การเตรียมความพร้อมด้านกำลังแรงงาน
และคุณภาพแรงงาน

แนวทางการบริหารจัดการเศรษฐกิจในปี 2560 - 2561

สนับสนุนการขยายตัวของ
การผลิตนอกภาคเกษตร

1

ขับเคลื่อนการลงทุนภาครัฐให้สามารถ
ขยายตัวตามเป้าหมายได้อย่างต่อเนื่อง

2

ดูแลเกษตรกรและผู้มีรายได้น้อยและการสร้าง
ความเข้มแข็งให้ SMEs และเศรษฐกิจฐานราก

3

เตรียมความพร้อมด้านกำลังแรงงาน
และคุณภาพแรงงาน

4

- ☐ ดูแลการส่งออกให้สามารถขยายตัวได้เต็มศักยภาพและต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนให้การผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเร่งขึ้นและสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้มากขึ้น
- ☐ สนับสนุนการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชน ทั้งในด้านการดำเนินการตามโครงการลงทุนที่สำคัญ การชักจูงนักลงทุนในสาขาเป้าหมาย การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน และการสร้างความมั่นใจแก่นักลงทุนในความต่อเนื่องของนโยบายและมาตรการที่สำคัญในช่วงหลังการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่การเลือกตั้ง
- ☐ สนับสนุนการขยายตัวของการท่องเที่ยว ควบคู่กับการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวลงสู่ชุมชน
- ☐ เร่งรัดการจัดซื้อจัดจ้างในช่วงที่เหลือของปี และการเบิกจ่ายงบลงทุนในกรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบลงทุนรัฐวิสาหกิจไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75.0 และร้อยละ 80.0 ตามลำดับ
- ☐ ขับเคลื่อนโครงการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ให้เข้าสู่ขั้นตอนการก่อสร้างได้อย่างต่อเนื่อง
- ☐ ขับเคลื่อนโครงการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก (EEC) และพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน
- ☐ ขับเคลื่อนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์ และการพัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจในระดับภาคและจังหวัดสำคัญๆ
- ☐ ดำเนินการตามมาตรการการเงินการคลังเพื่อสนับสนุนเกษตรกร ผู้มีรายได้น้อย ผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชน
- ☐ พัฒนา SMEs ให้มีความเข้มแข็ง
- ☐ เตรียมความพร้อมด้านกำลังแรงงานและคุณภาพแรงงาน ให้มีเพียงพอต่อการรองรับการขยายตัวของภาคการผลิตและการลงทุน ทั้งในด้านกำลังแรงงานทักษะฝีมือ แรงงานกึ่งทักษะฝีมือ และแรงงานต่างชาติ